

Stalltips:

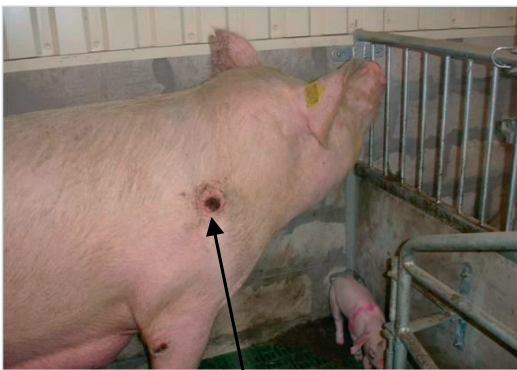
BOGSÅR - FÖREKOMST OCH RISKFAKTORER

Nuläge i besättningen:

Mål i besättningen:

VAD ÄR BOGSÅR?

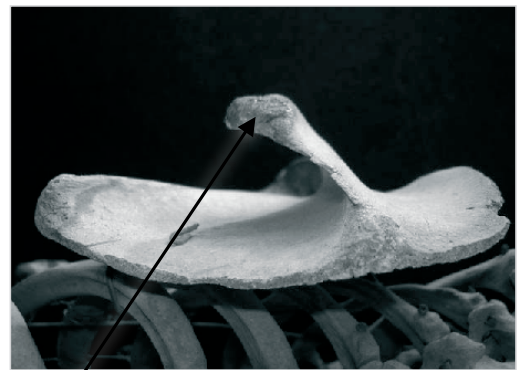
Bogsår drabbar främst digivande suggor och är resultat av tryckskador. Då suggan ligger ner på sidan, blir golvet tryck på bogbladskammens utskott stort. Grisar har dåligt utvecklad muskulatur över bogbladet och om trycket blir så stort blodtillförseln stryps, dör den underliggande vävnaden. Ett bogsår bildas. Förekomsten av bogsår påverkas till viss del av arv, men till större delen av miljöfaktorer.

Bogsår hos sugga

Bogbladskammens utskott

FÖLJANDE FAKTORER ÖKAR RISKEN FÖR BOGSÅR

- Dåligt hull (tunt underhudsfett)
- Grisningsfeber (suggan har långa liggtider)
- När suggan ligger på spalt (ökat tryck mot bogen)
- Spaltgolv med strukturkanter (ökat tryck mot bogen)
- Nivåkanter mellan helt golv och spaltgolv (ökat tryck mot bogen)

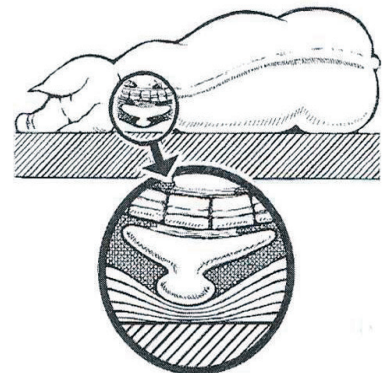

Bild från Videncenter for Svineproduktion

ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA RISKEN FÖR BOGSÅR

- Se till att suggorna är i gott hull före grisning och att de behåller hullet under digivningsperioden.
- Var uppmärksam på och ta hand om suggor med grisningsfeber eller andra sjukdomstecken i tid.
- Se till att betongytan är tillräckligt stor för suggan att ligga på.
- Kontrollera att golvvärmen på suggans liggplats är avstängd så att det inte blir för varmt för suggan.
- Undvik spaltgolv med kanter och åtgärda nivåkanter i boxen.

UTFODRING UNDER DRÄKTIGHETEN

Från avvänjning till seminering ges suggorna så mycket foder hon vill äta eller ca 38MJ NEs per dag för att stimulera brunsten.

Vid seminering sänks givan och anpassas efter saggans hull och temperaturen i stallet. Suggor med dåligt hull ges minst 27 MJ NEs per dag tills de uppnått normalhull. Därefter ges de mellan 23 – 27 MJ NE per dag. Observera att om saggorna går i ett oisolerat stall behöver de extra energi när temperaturen faller under 15°C 2,3MJ NE per dag för att inte tappa hull.

UTFODRING UNDER DIGIVNINGEN

För att klara en hög mjölkproduktion krävs mycket foder. Vid grisning är målet att saggorna ska vara i gott hull. De saggor som har dåligt hull eller inte kan försörja sina smågrisar utan att tappa hull, ges ett extra energirikt foder. Begränsa också antalet diande smågrisar till hur många saggan klarar av att försörja.

Under de 2-3 dagarna efter grisning ges saggorna dräktighetsgivan en till två gånger per dag. Under de nästkommande 8-14 dagarna sker en successiv ökning av fodergivan, samtidigt som antalet utfodrings-tillfällen ökar till först två och därefter tre till fyra gånger per dag. Om det är många dagar mellan första och sista grisning i omgången, räcker inte utfodring en gång per dag till dess att samtliga saggor har grisat. De saggor som grisade först klarar inte att äta full giva vid ett utfodringstillfälle.

Högproducerande saggor ska tilldelas så mycket foder de orkar äta och ökningen ska fortsätta under hela digivningen. Ett riktmärke är ca 76MJ NE per dag till en saggan med 10 grisar. Tillägg eller avdrag för en gris är 5,7MJ NE per dag.

Läs mer om bogsår i Pig-rapport 42 på www.gardochdjurhalsan.se

Anteckningar: _____

